B&W BRUDKOWSKI & WSPÓLNICY

NEWSLETTER Nr 2

Szanowni Państwo,

Zapraszamy do lektury kolejnego wydania naszego Newslettera.

Spis treści

1. PROJEKT WYTYCZNYCH KOMISJI EUROPEJSKIEJ DOTYCZĄCY ZAKAZANYCH PRAKTYK SZTUCZNEJ INTELIGENCJI – DOTYCZY STOSOWANIA AI ACT.....2
2. WEJŚCIE W ŻYCIE USTAWY O PODMIOTACH OBSŁUGUJĄCYCH KREDYTY I NABYWCACH KREDYTÓW ORAZ ROZPORZĄDZENIA MINISTRA FINANSÓW W SPRAWIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W PODMIOCIE OBSŁUGUJĄCYM KREDYTY.....4
3. WYROK NSA STWIERDZAJĄCY ZAKAZ PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH OSÓB, KTÓRYM .ODMÓWIONO KREDYTU.....5
4. PORADNIK UODO DOTYCZĄCY OBOWIĄZKÓW ADMINISTRATORÓW ZWIĄZANYCH Z NARUSZENIAMI OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH.....7
5. ROZPORZĄDZENIE UE W SPRAWIE OPAKOWAŃ I ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH.....8
6. RZĄDOWE PROJEKTY USTAW DOTYCZĄCYCH WYROBÓW TYTONIOWYCH TYTONIOPODOBNYCH.....9

I. PROJEKT WYTYCZNYCH KOMISJI EUROPEJSKIEJ DOTYCZĄCY ZAKAZANYCH PRAKTYK SZTUCZNEJ INTELIGENCJI – DOTYCZY STOSOWANIA AI ACT

Podstawa:

- Komunikat z dnia 4 lutego 2025 r. zatwierdzający projekt:

  Wytyczne Komisji w sprawie zakazanych praktyk w zakresie sztucznej inteligencji ustanowionych rozporządzeniem (UE) 2024/1689 – Akt o sztucznej inteligencji.

- Tło regulacyjne AI Act:

- Akt harmonizuje przepisy dotyczące wprowadzania do obrotu, oddawania do użytku oraz wykorzystywania systemów AI w Unii, wprowadza także zakazy dotyczące niektórych praktyk w zakresie AI, definiuje systemy wysokiego ryzyka.

- AI Act częściowo wszedł w życie w dniu 2 lutego 2025 r. – obowiązuje harmonogram wdrożenia (część przepisów wejdzie w życie 2 sierpnia 2026 r, a także 2 sierpnia 2027 r.).

  - ✓ Od 2 lutego 2025 r. obowiązują:
    - Przepisy ogólne
    - Praktyki zakazane
    - Przepisy dot. AI wysokiego ryzyka, modeli AI ogólnego przeznaczenia
    - Ustanowiono Europejską Radę ds. Sztucznej Inteligencji
    - Wysokie kary za naruszenia

- AI Act dotyczy zarówno dostawców systemów AI, jak i podmiotów, które te systemy wykorzystują w swoich organizacjach, ale także tych osób, na które AI ma wpływ i znajdują się w UE.

- AI Act nie dotyczy systemów oddanych do użytku wyłącznie do celów badań naukowych i rozwojowych.

- Czego dotyczy komunikat?

  - ✓ Komunikat wyjaśnia zakaz wybranych praktyk AI, obowiązujący od 2 lutego 2025 roku.
  - ✓ Projekt wytycznych ma na celu zwiększenie jasności prawa i zapewnienie wglądu w interpretację Komisji zakazów zawartych w art. 5 AI Act w celu zapewnienia ich spójnego, skutecznego i jednolitego stosowania.

- ✓ Praktykami zakazanymi są m.in.:
  - stosowanie technik podprogowych będących poza świadomością danej osoby, technik manipulacyjnych lub wprowadzających w błąd, czego celem lub skutkiem jest dokonanie znaczącej zmiany zachowania osoby lub grupy osób;
  - stosowanie technik AI, by ocenić lub przewidzieć ryzyko popełnienia przestępstwa przez osobę fizyczną, wyłącznie na podstawie profilowania osoby fizycznej lub oceny jej cech osobowości i cech charakterystycznych, z wyjątkiem systemów AI stosowanych do wspierania dokonywanej przez człowieka oceny udziału danej osoby w działalności przestępczej, która opiera się na obiektywnych i weryfikowalnych faktach bezpośrednio związanych z działalnością przestępczą;
  - wprowadzanie do obrotu, oddawanie do użytku systemów AI, które tworzą lub rozbudowują bazy danych służące rozpoznawaniu twarzy poprzez nieukierunkowane pozyskiwanie (ang. *untargeted scraping*) wizerunków twarzy z internetu lub nagrań z telewizji przemysłowej.

➢ Dlaczego komunikat jest istotny dla przedsiębiorców?

- ✓ Komunikat wyjaśnia wątpliwości odnoszące się do art. 5 AI Act.
- ✓ Nieprzestrzeganie zakazu praktyk, o których mowa w art. 5 AI Act, podlega administracyjnej karze pieniężnej w wysokości do 35 000 000 EUR lub - jeżeli sprawcą naruszenia jest przedsiębiorstwo—w wysokości do 7 % jego całkowitego rocznego światowego obrotu z poprzedniego roku obrotowego, w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa.

➢ Równolegle, trwają prace legislacyjne nad krajowymi przepisami:

Ustawą o systemach sztucznej inteligencji.

- ✓ Najnowszy projekt ustawy został zamieszczony na stronie RCL w dniu 10 lutego 2025 r., i biorąc pod uwagę krótkie vacatio legis (Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 115 i art. 116, które wchodzą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia i dotyczą powołania Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji oraz jej Biura) - będziemy Państwa na bieżąco informować o dalszych pracach nad projektem ustawy.

II. WEJŚCIE W ŻYCIE USTAWY O PODMIOTACH OBSŁUGUJĄCYCH KREDYTY I NABYWCACH KREDYTÓW ORAZ ROZPORZĄDZENIA MINISTRA FINANSÓW W SPRAWIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZY KIEM W PODMIOCIE OBSŁUGUJĄCYM KREDYTY.

Podstawa:

- Ustawa z dnia 20 grudnia 2024 r. o podmiotach obsługujących kredyty i nabywcach kredytów (Dz. U. z 2025 r. poz. 146)
  - ✓ Data ogłoszenia: 2025-02-04
  - ✓ Data wejścia w życie: 2025-02-19
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 lutego 2025 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem w podmiocie obsługującym kredyty
  - ✓ Data ogłoszenia:2025-02-18
  - ✓ Data wejścia w życie:2025-02-19

➢ Jakich podmiotów dotyczą regulacje?

- ✓ podmiotów obsługujących kredyty
- ✓ dostawców usług obsługi kredytów
- ✓ nabywców kredytów
- ✓ przedstawicieli w przypadku gdy nabywca kredytu nie posiada miejsca zamieszkania albo siedziby na terytorium państwa członkowskiego, i wyznaczy, w drodze umowy zawartej w formie pisemnej, swojego przedstawiciela, który posiada miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, i w terminie 14 dni od dnia jego wyznaczenia informuje o tym KNF, przekazując dane dotyczące przedstawiciela (wskazane w art. 24 ustawy)
- ✓ WAŻNE!

  Regulacje **nie dotyczą m.in. banków krajowych, instytucji kredytowych i ich oddziałów, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, instytucji pożyczkowych.**

➢ Czego dotyczą regulacje?

- ✓ Warunków udzielenia zezwolenia;

- ✓ Rejestru podmiotów obsługujących kredyty;
- ✓ Wprowadzenia obowiązków informacyjnych, sprawozdawczych oraz nadzoru KNF;
- ✓ Sankcji karnych:

  Kto bez zezwolenia prowadzi działalność w zakresie obsługi kredytów, podlega **grzywnie do 5 000 000 zł** albo karze **pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5**.

➢ Jakie były motywy przyjęcia regulacji?

- ✓ Ustawa wdraża Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2167 z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów oraz w sprawie zmiany dyrektyw 2008/48/WE i 2014/17/UE
- ✓ W uzasadnieniu projektu ustawy wskazano:
  - Obecnie brak jest bowiem jednolitych regulacji harmonizujących przenoszenie portfeli kredytów zagrożonych przez banki na podmioty spoza sektora bankowego oraz brak jest określonych wymogów dla uczestników rynków wtórnych nieobsługiwanych umów o kredyt.
  - Problem wysokich wolumenów kredytów zagrożonych został zasygnalizowany m.in. w konkluzjach Rady z dnia 11 lipca 2017 r. w sprawie planu działania na rzecz rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie, zwanym dalej „Planem działania", w którym zwrócono się do różnych instytucji o podjęcie odpowiednich środków w celu dalszego zaradzenia problemom związanym z nieobsługiwanymi umowami o kredyt w Unii Europejskiej oraz uniknięcia ich możliwej akumulacji w przyszłości.

III. WYROK NSA STWIERDZAJĄCY ZAKAZ PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH OSÓB, KTÓRYM ODMÓWIONO KREDYTU.

Podstawa:

- ❖ III OSK 6563/21 - Wyrok NSA z dnia 13 lutego 2025 r.

➢ NSA oddalił skargę kasacyjną od Wyroku Sądu Administracyjnego w Warszawie w sprawie ze skarg na decyzję PUODO w przedmiocie dalszego przetwarzania danych osobowych przez bank w sytuacji, gdy odmówiono udzielenia kredytu tej osobie, której dane dotyczą.

- Prezes Urzędu prawidłowo, w ocenie NSA przyjął, że w sprawie nie została spełniona przesłanka niezbędności do celów wynikających z prawnie usprawiedliwionych interesów realizowanych przez administratora odnośnie art. 6 ust. 1 lit. f RODO.

Co dokładnie było przedmiotem rozstrzygnięcia?

- W wyroku z 13 lutego 2025 r. (sygn. III OSK 6563/21) Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną Alior Banku i Biura Informacji Kredytowej (BIK) od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, który jako pierwszy przyznał rację prezesowi UODO.
- Postępowanie wszczęto na skutek wniesienia skargi osoby, która wnioskowała o kredyt w banku, ale go nie uzyskała. W takiej sytuacji bank nadal przetwarzał jej dane osobowe, pozyskane w celu oceny zdolności kredytowej i oceny ryzyka kredytowego.
- Prezes UODO wydał decyzję nakazującą bankowi zaprzestanie przetwarzania danych klienta, z którym ostatecznie nie doszło do zawarcia transakcji. Uznano, że skoro nie doszło do zawarcia umowy kredytowej, to nie ma podstaw do dalszego przetwarzania danych tej osoby.
- PUODO nie zgodził się , że podstawą będzie art. 6 ust. 1 lit. f rozporządzenia RODO (uzasadniony interes administratora) oraz art. 105a Prawa bankowego.

- Sentencja:

Przepis art. 105a Prawa bankowego zatem wyraźnie reguluje prawo do przetwarzania danych osobowych w sytuacji wygaśnięcia zobowiązania, wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją lub podmiotem tam wymienionym, wprowadzając maksymalny limit czasowy tego przetwarzania.

(…) **Dalsze przetwarzanie danych, uzyskanych w celu oceny zdolności kredytowej, w przypadku nie zawarcia stosownej umowy, pozostawałoby w oderwaniu od celu, dla którego dane te uzyskano. Niedopuszczalne jest przetwarzanie danych osobowych na przyszłość, a także na potrzeby budowy oceny zdolności kredytowej innych podmiotów, jeżeli nie można zrekonstruować wyraźnej podstawy prawnej takich działań.**

IV. PORADNIK UODO DOTYCZĄCY OBOWIĄZKÓW ADMINISTRATORÓW ZWIĄZANYCH Z NARUSZE NIAMI OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH.

Podstawa:

- „PORADNIK obowiązki administratorów związane z naruszeniami ochrony danych osobowych" z dnia 20 lutego 2025 r.
- Wersja poradnika została przygotowana przez pracowników UODO, z udziałem Społecznego Zespołu Ekspertów przy Prezesie Urzędu Ochrony Danych Osobowych, a ostateczny kształt nadał sam Prezes UODO Mirosław Wróblewski.

Co zawiera poradnik?

- ✓ uwzględnia aktualne interpretacje przepisów;
- ✓ najnowsze orzecznictwo;
- ✓ praktyczne wskazówki dotyczące stosowania RODO wraz z odesłaniem do konkretnego artykułu Rozporządzenia, a także wytycznych Europejskiej Rady Ochrony Danych;
- ✓ informacje o tym, jak skutecznie zarządzać ryzykiem i reagować na incydenty związane z ochroną danych osobowych.

➢ Przykład wyjaśnień odnoszących się do zgłaszania incydentów:

"Opóźnienie w zgłoszeniu naruszenia ochrony danych osobowych nie powinno być usprawiedliwiane m.in. tym, że:

- ✓ termin zgłoszenia przypadł na weekend lub inny dzień wolny od pracy, a kluczowy personel był niedostępny (przepisy RODO nie przewidują wstrzymywania biegu terminu z takiego powodu);
- ✓ osoba odpowiedzialna za zgłoszenie była na urlopie lub zwolnieniu lekarskim, a administrator nie zapewnił odpowiedniego zastępstwa; (…)
- ✓ administrator czekał na zakończenie wewnętrznego dochodzenia w sprawie incydentu (by dokonać jego kwalifikacji) lub procesu oceny ryzyka związanego z naruszeniem ochrony danych osobowych;

- ✓ administrator potrzebował dodatkowego czasu na zgromadzenie wszystkich wymaganych informacji (w takich przypadkach można skorzystać ze zgłoszenia wstępnego i późniejszego uzupełnienia)".

V. ROZPORZĄDZENIE UE W SPRAWIE OPAKOWAŃ I ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH.

Podstawa:

- ❖ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/40 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmiany rozporządzenia (UE) 2019/1020 i dyrektywy (UE) 2019/904 oraz uchylenia dyrektywy 94/62/WE (Dz. U. UE. L. z 2025 r. poz. 40) zwane „PWPR"
  - ✓ Data opublikowania: 22 stycznia 2025 r.
  - ✓ Niniejsze rozporządzenie **stosuje się co do zasady od dnia 12 sierpnia 2026** r.
- ➢ Forma rozporządzenia oznacza ujednolicenie przepisów w całej UE i bezpośrednie stosowanie
- ➢ Czego dotyczy Rozporządzenie?
  - ✓ wskazanie wymagań dot. cyklu życia opakowań w odniesieniu do ich zrównoważenia środowiskowego oraz etykietowania
  - ✓ określenie wymogów dotyczących rozszerzonej odpowiedzialności producenta
  - ✓ zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych, a także dążenie do ich zbierania i przetwarzania, w tym recyklingu
  - ✓ ujednolicenia przepisów w celu uniknięcia przeszkód w handlu oraz zakłóceń i ograniczenia konkurencji w Unii, a także dbaniu o środowisko naturalne oraz zmniejszaniu wpływu odpadów na środowisko
  - ✓ przyczynienie się do przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym
  - ✓ dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej
- ➢ Jakie obowiązki zostaną nałożone? (przykładowo)
  - ✓ znakowanie opakowań, deklaracje zgodności

- ✓ od dnia 12 sierpnia 2026 r. nie wprowadza się do obrotu opakowań przeznaczonych do kontaktu z żywnością, jeżeli zawierają one substancje per- i polifluoroalkilowe (PFAS) w określonym stężeniu
- ✓ obowiązek w zakresie ponownego napełniania w sektorze żywności i napojów na wynos w przypadku sektora HoReCa oraz informowania
- ✓ konsumentów w punkcie sprzedaży, za pomocą wyraźnie widocznych i czytelnych tablic informacyjnych lub znaków, o możliwości otrzymania towarów w opakowaniu wielokrotnego użytku
- ✓ od 2030 r. dystrybutorzy końcowi dążą do oferowania 10 % produktów do sprzedaży w formacie opakowań wielokrotnego użytku

VI. RZĄDOWE PROJEKTY USTAW DOTYCZĄCYCH WYROBÓW TYTONIOWYCH I TYTONIOPODOBNYCH.

Podstawa:

- ❖ projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym, ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (RM-0610-49-24) (UD53 i UD139)
- ❖ projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (RM-0610-114-24) (UC18) - Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej
- ❖ projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (RM-0610-117-24) (UD86)

➢ Jakie zmiany mogą zostać wprowadzone?

- ✓ Ograniczenia i zakazy reklamowe oraz obligatoryjne stosowanie ostrzeżeń na opakowaniach
- ✓ Zakaz sprzedaży wyrobów nikotynowych i pojemników zapasowych osobom poniżej 18 roku życia – dotyczy to także sprzedaży online i w automatach, a także określonych miejscach
- ✓ W przypadku saszetek nikotynowych zostaną wprowadzone limity zawartości nikotyny

- ✓ W przypadku saszetek nikotynowych zostaną wprowadzone limity zawartości nikotyny
- ✓ Zakazy dotyczące składu – niedopuszczalne będzie stosowanie aromatów

➢ Kiedy przepisy mogą wejść w życie ? (propozycja projektodawcy)

- ✓ Część przepisów - przed 1 lipca 2025 r./ przed 1 sierpnia 2025 r.
- ✓ Część aktów wykonawczych do ustawy o podatku akcyzowym zostanie wydana i wejdzie w życie z dniem 1 kwietnia 2025 r.
- ✓ Zwracamy uwagę na to, że przepisy są w fazie projektowej – projekty ustaw trafiły do Sejmu

➢ Jakie to może mieć znaczenie dla przedsiębiorców?

- ✓ Proponowane zmiany będą mogły wiązać się z nałożeniem podatku akcyzowego na nowe kategorie wyrobów - saszetki nikotynowe oraz inne wyroby nikotynowe.

  Akcyza będzie obejmowała także urządzenia do waporyzacji, podgrzewacze tytoniu oraz urządzenia wielofunkcyjne, a także zestawów części do urządzeń do waporyzacji.

  Stawka akcyzy na będzie wynosić 40 zł za sztukę albo zestaw, a w przypadku jednorazowych papierosów elektronicznych podwyższona zostanie akcyza od zawartego w nich płynu – o 40 zł za sztukę.

- ✓ Zmiany dotyczące obrotu i reklamy:
  - W punkcie detalicznym umieszcza się widoczną i czytelną informację o treści: „Zakaz sprzedaży wyrobów tytoniowych, woreczków nikotynowych, papierosów elektronicznych lub pojemników zapasowych osobom do lat 18 (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych)"
  - Zakaz wprowadzania do obrotu wyrobów tytoniowych, woreczków nikotynowych, papierosów elektronicznych lub pojemników zapasowych na terenie np. obiektów sportowych
  - Zakaz sprzedaży papierosów w opakowaniach zawierających mniej niż dwadzieścia sztuk oraz luzem bez opakowania.

- Obowiązek zamieszczenia ostrzeżenie zdrowotnego w przypadku papierosów elektronicznych, które mogą być wykorzystywane do spożycia pary zawierającej nikotynę, i pojemników zapasowych z płynem zawierającym nikotynę:

  „Wyrób zawiera nikotynę, która powoduje szybkie uzależnienie.",

  a w przypadku niezawierających nikotyny:

  „Wyrób szkodliwy dla zdrowia.".

  W przypadku woreczków nikotynowych: *„Ten wyrób szkodzi Twojemu zdrowiu i powoduje uzależnienie."*